

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 5. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Mødet med digteren Brecht

Brecht i udvalg. Beretninger, Betragtninger og Belæringer. Udvalgt og oversat af Regnar Mandbjerg. 638 sider. 300 kroner. Det poetisk...

Slå op i Den smalle bog

Søg

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem de skriver om.

Flere indlæg fra Den smalle bog

- Afstanden mellem en engel og et lig
Bjørn Thomsen
Slagger Forlaget
Fuglekojen 2016 107 sider, 149 kr. Af Jakob Brønnum Jeg har været igennem flere faser i min læsning af ...
- Fotobog.
Klimaforandringer.
Naturvidenskab.
Kultur. Taleban.
Malawi. Syrien
Daniel Rye: "Mens vi venter", Book Lab 2019, 119 sider, 345 kr. Anders Holst Bodin: "Klimakrisens rodder. Et spædstik dybere i kampen..."
- De voldtagne og de døde
Tore Rørbæk og Mikkel Sommer
"Shingal", Grafic Novel, Forlæns 2019, 108 sider, 199,95 kr. Rikke Villadsen og Bjørn Rasmussen: "3 piger"...
- Mødet med digteren Brecht

søndag den 29. december 2019

De voldtagne og de døde

Tore Rørbæk og Mikkel Sommer
"Shingal",
Grafic Novel, Forlæns 2019, 108 sider, 199,95 kr.

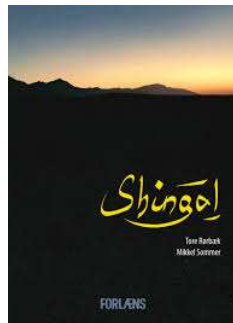
Rikke Villadsen og Bjørn Rasmussen:
"3 piger"
Basilisk Tegneserie 2018, 138 sider, 200 kr.

Franz Kafka og Søren Jessen:
"Forvandlingen"
Fahrenheit 2017, 128 sider, 199 kr.

Af Egil Hvid-Olsen

Det fireoghalvfjerdsindstyvende folkemord

En minoritet er særligt udsat i krig. Det ved ezidierne i det nordlige Irak, der ifølge deres egne beregninger, oplevede det 74. folkemord i 2014. Ezidiernes område blev beskyttet af den irakisk-kurdiske Peshmerga-hær, hvori også mange ezidier kæmpede, men d. 3. august forlod hæren området uden forudgående varsel, så ezidierne, der kun havde ganske få våben, var alene om at forsvare sig mod de fremrykkende krigere fra ISIS. Nogle få frivillige holdt stand ved strategiske forsvarsposter. Resten flygtede i retning af Shingal-bjerget, men mange nåede ikke derop. De blev taget til fange af ISIS, der henrettede mændene med det samme, og brugte kvinderne som slaver.

Den 9. august lykkedes det den kurdiske militis fra Syrien i samarbejde med PKK at etablerer en korridor mellem Syrien og bjerget, så ca. 50.000 overlevende ezidier kunne komme i sikkerhed. Korridoren blev holdt åben i cirka 20 dage, men Isis var hele tiden tæt på og beskød ind imellem flygtningene og de kurdiske soldater.

Dette er baggrunden for Rørbæk og Sommers Grafic Novel "Shingal". Tore Rørbæk har skrevet historien på baggrund af grundig research. Desuden har han også sammen med Mikkel Sommer besøgt egnen omkring

Shingal, så tegneren kunne danne sig et indtryk af naturen, landskabet og menneskene på stedet. Det er der kommet en helt særlig bog ud af.

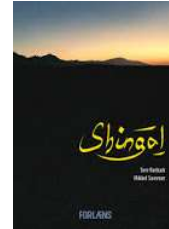
Forsiden viser en smuk solnedgang bag Shingal-bjerget, men selvom bogen fortælles stilfærdigt og sobert, er den alt andet end smuk. Skønt det ikke går i detaljer med død og ødelæggelse, er det gennem alle siderne tydeligt, at bogen skildrer en meget alvorlig situation. Alene oplysningerne om, at 6000 ezidi-kvinder blev kidnappet af ISIS, og at man den dag i dag ved, hvor i området der er massegrave, men ikke har ressourcer til at undersøge de dodes identitet, giver en forståelse af de alvorlige hændelser, bogen beskriver.

Læseren følger to familier. I den ene griber faderen til våben, i den anden flygter familien sammen. Historien om de to familier fortælles på en rolig måde, der alligevel synes hektisk, fordi det, de oplever, er så tragisk. Tegne- og fortællestilen ændres alt efter, om man følger personerne, om der gives baggrundsoplysninger om ezidiernes særlige kultur og tro, eller om der gengives en fortælling fra tidligere tider. Det virker forbløffende godt i sammenhængen.

Skønt handlingen er kompliceret, føres læseren godt igennem af nogle kortfattede, men præcise tekster. Efter endt læsning kan man i et fire sider langt efterord af Tore Rørbæk få flere oplysninger om ezidiernes blodige skæbne de frygtelige augustdage i 2014.

De voldtagne og de døde

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address... Submit

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

► 2020 (2)

▼ 2019 (49)

▼ december (5)

De voldtagne og de døde

Fotobog.

Klimaforandringer.

Naturvidenskab.

Kultur...

Rasende, næsten helt

ubevistede følelser

Forargelig usynlighed

Skønheden er en sol, der

brender ud

► november (5)

► oktober (2)

► september (3)

► august (4)

► juli (4)

► juni (5)

► maj (4)

► april (3)

► marts (6)

► februar (4)

► januar (4)

► 2018 (43)

► 2017 (36)

► 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)
- boganmeldelse (63)
- dagbøger (1)
- digtsamling (21)
- En litterær refleksion (5)
- essay (4)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (8)
- klassikerlæsning (12)
- kortroman (2)
- kunstbog (4)
- lyrik (3)
- noveller (3)
- prosa (5)

Brecht i udvalg, Beretninger, Betragtninger og Belæringer. Udvalgt og oversat af Regnar Mandsbjerg. 638 sider. 300 kroner. Det poetisk...

Selvom konflikten er en anden, og lokaliteten ligeså, minder "Shingal" i sin dokumentariske form om Ari Folmans og David Polonskys "Vals med Bashir" (dansk 2010). Rørbæk og Sommer vil fortælle en historie, der ellers risikerer at blive glemt – og det er den for vigtig til.

- prosadigt (2)
- roman (13)

Sidevisninger i alt

103,872

Piger i dunkle streger

Rikke Villadsen har tegnet billederne i den grafic novel, hun har udtænkt sammen med Bjørn Rasmussen. Efter endt læsning har jeg surfet lidt på nettet for at finde ud af, hvad meningen er med bogen. Jeg er ikke blevet meget klogere, men har dog forstået, at de tre noveller i "3 piger" udgør en tredjedel af i alt ni planlagte noveller. Måske vil læsning af de kommende seks noveller samle trådene. Måske ikke...

De tre noveller, "Familien", "Liftet" og "Hesten", synes ikke at være indbyrdes forbundne, bortset fra at de alle handler om små piger, og at ingen af disse har det godt. Det lader ikke til, at pigerne rigtig forstår, hvad der foregår omkring dem, og det gør læseren heller ikke altid. Men i nogle tilfælde er det dog klart, at pigerne har grund til at føle sig utrygge. En af dem kører på stop med en chauffør, der bliver ved med at insistere på, at hun skal tisse i en kop. En anden skal levere døde dyr til en ung dekadent rigmand, der tilsyneladende blot piner hende for sin fornøjelses skyld. Således former der sig et helhedsindtryk af en tegneserie, der har vendt sin egen genre på hovedet. Det er i hvert fald tit, at tegneserier udråler sjov og ballade, hygge og hurtige grin. Sådan er det ikke med historierne i "3 piger".

Det er grundlæggende utryghedsskabende stemninger, de folder ud for læseren. Uhyggen bliver ikke mindre af, at i hvert fald de to første noveller synes at stoppe, inden historierne er slut. Den pludselige afbrydelse er med til at forstærke utrygheden. "Hvad sker der med pigerne?", tænker man, da den ene forsvinder op i loftet, mens den anden kører videre med den venlige, men temmelig skumle chauffør. Det er som at læse gamle folkeeventyr, hvor siderne med de lykkelige slutninger er revet ud. Derved skabes der en mareridtsagtig stemning, og måske er det netop bogens hensigt at levere tre tegnede mareridt. Det er i hvert fald ikke for børn!

Mens størstedelen af det hvide papir er uberørt af blyanten i "Familien", således at karakterer og interior fremstår i blyantens grå nuancer, er "Liftet" og "Hesten" præget af langt flere blyantstreger. Det hvide bruges kun som en farve, ikke som baggrund. Rigmanden i "Hesten" har hvide bukser på, men hans omgivelser er konsekvent grå og sorte. Der er da også den forskel, at "Familien" foregår om morgenen, mens de to andre noveller finder sted om aftenen eller natten. Noget af det mest hvide i "Hesten" er – ud over de nævnte bukser – pigens store, tryglende og troskyldige øjne. Med de fortrinsvis mørke billeder, de utryghedsskabende fortællinger og de udsatte små hovedpersoner har Villadsen og Rasmussen skabt en grafic novel, der er lige så medrivende, som den er svær at holde af.

Dunkel Kafka i sorte streger

Kafka er altid dunkel. Det er han, hvad enten man lader sig gribe af hans mareridtsagtige skildringer af mennesker, der synes underlagt andre magters uigennemskuelige vilje, eller af hans kulsorte humor, der får læseren til at udstøde små, hysteriske hyl mellem gispene. Novellen "Forvandlingen", som Kafka skrev i 1915, har begge dele i sig: Dels fremmedgørelsen af hovedpersonen Gregor Samsa, der en morgen vågner og opdager, at han i nattens løb er blevet forvandlet til en bille, dels de grotesk morsomme scener. Uden at afsløre for meget får et æble, som Gregors far benytter som kasteskyts, en skæbnsvanger rolle, der på trods af novellens tragiske stemning gør det svært at holde latteren tilbage.

Kafka er nok allermest kendt for romanen "Processen", men faktisk ønskede han ingen af sine romaner, der alle tre var ufuldendte ved hans død i 1924, udgivet. En lang række noveller havde han imidlertid selv haft succes med at få udgivet, heriblandt "Forvandlingen". Novellen er præcis lige så dunkel, som man må forvente det, når den er forfattet af Kafka. Men nu har forlaget Fahrenheit udgivet en udgave af novellen, der lægger

nye vinkler på tekstens dunkelhed. Her bliver den dystre tekst udfoldet visuelt i Søren Jessen mørke streger. Den oprindelige tekst er kraftigt, men samvittighedsfuldt forkortet og spredt ud over de fleste af illustrationerne. Det sidste skærper læserens opmærksomhed på, hvad Jessen har tegnet. Samtidig får det visuelle indtryk en ekstra dimension, når det følges med læsningen af teksten, fordi tekst og billede supplerer hinanden.

I Kafkas tekst er der kun få beskrivelser af billen Gregor, hvilket får læseren til at føle sig lige så fremmedgjort overfor dyret, som Gregor selv. Selvom han lige så stille affinder sig med sin skæbne og lever stadig mere på billevis, forbliver han dog opmærksom på, at han ikke er i sit rette element. Han forbliver fremmed for sig selv. Denne fremmedgjorthed og mangel på detaljer om Gregors nye krop fastholder Søren Jessen ved ikke at tegne den menneskestore bille i fuld figur. Tynde behårede ben, en del af billens hoved, noget af rygpanseret vises, men helheden må man samle for

sit indre øje - hvis man har lyst.

Små tegnede kunstværker af eksempelvis et trostesløst landskab, udsigten fra Gregors værelse, en kniplingsdug eller skyggen af en gargoil blander sig med mere traditionelle, men stadig kunstnerisk udførte tegneserieillustrationer i Jessens Grafic Novel. Tegneren er tro mod sit oplæg, men har svært ved at formidle den humoristiske side af novellen. Til gengæld kan den tegnede udgave noget andet. Søren Jessen har illustreret teksten på måder, der nogle gange er overraskende, men kun fordi man kommer til at tænke over det. Umiddelbart synes de nemlig oplagte, men det er altså bestemt ikke altid tilfældet. Der ligger så mange overvejelser bag de næsten talende illustrationer, at man ikke i første omgang opdager, hvor godt Jessen har gjort det, men det er jo netop et kvalitetsstempel. I første omgang udgør illustrationerne illustrationer, i anden omgang kunstværker. Alt sammen i forskellige dunkle nuancer af sort. Det er svært at tro andet, end at Kafka selv ville have været tilfreds med denne nye udgave af hans gamle, dunkle novelle.

Indsendt af Jakob Brønnum

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

Kommenter som: Google-konto ▼

[Nyere indlæg](#)

[Start](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)